

Cílem Diplomová práce Terezy Divišové bylo rozšířit naše znalosti o vývoji vytváření rodin a domácností na území českých zemí v minulosti pomocí lokální sondy na počátku 20. století. Autorka si vybrala Beroun, jako prosperující průmyslové středočeské město.

K práci přistoupila iniciativně a pracovala samostatně. K tomu, aby mohla analyzovat strukturu domácností, musela pořídit příslušná data ze sčítacích archů vyplněných při sčítání lidu v letech 1910 a 1921. Zároveň musela svou práci doplnit o rozbor obyvatelstva. Obojího se zhostila s úspěchem.

Předložená diplomová práce má všechny požadované náležitosti. Po úvodu je zařazena metodická a teoretická část, včetně nástinu specifického vývoje Berouna s větším důrazem k situaci ve studované době. Pak následuje vlastní rozbor – nejprve struktur obyvatelstva, následně domácností a rodin. Ve stručném závěru jsou shrnuty hlavní výsledky práce, do přílohy autorka zařadila i reprodukce dobových fotografií města a ukázkou sčítacího archu. Celkový rozsah práce je 87 stran. Práce byla předložena ve velmi pěkné grafické podobě.

Tereza Divišová se ve své práci nedopouští chyb. Předložila standardní studii, která nepostrádá žádné náležitosti. Vzhledem k velikosti města zpracovala pouze vzorek založený na náhodném výběrem získaných datech za celé domy. Z vnitřního rozboru dat ale vyplývá, že vzorek poskytl reprezentativní soubor dat, takže následná z ní odvozená zjištění lze považovat za hodnověrná.

Předložená práce neopomíjí žádné důležité aspekty skladby obyvatelstva, které bylo možno z pramenů získat. Osobně si cením nejen dobře zvládnutého rozboru struktur rodin a domácností, ale i rozboru vzdělanostní struktury obyvatelstva, kterou lze pro toto období studovat dost obtížně. Analýza skladby rodin a domácností je zpracována na úrovni a umožňuje jak komparaci s historicko demografickou literaturou tak se současnými daty. Autorka prokázala, že je schopna zařadit svá zjištění do širšího rámce sociálního a hospodářského daného období a dané oblasti a že rozumí hlavním trendům populačního vývoje. Prokázala, že zvládá metody demografické analýzy a speciální metody historické demografie. její práce rozšiřuje naše znalosti populačního vývoje českých zemí a dokládá dlouhodobě obdobné rozšíření stejných typů rodin a domácností na našem území.

Podle mého názoru splňuje práce Terezy Divišové „Struktura rodin a domácností v Berouně v letech 1910 a 1921“ nároky kladené na magisterské práce a doporučuji ji k obhajobě.

V Praze dne 12. září 2006.

RNDr. Ludmila Fialová, CSc.